

Biuletyn stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania

nr 13(2022)

Powstaje nowa strategia rozwoju - dla Ciebie też!

Zapraszamy do współpracy wszystkich mieszkańców gmin: Gniew, Morzeszczyn, Pelplin, Subkowy i Tczew (gmina wiejska)!
Przyjdź, zadzwoń lub napisz.
Zachęcamy! To mogą być pieniądze także dla Ciebie!

cd na str.4

Na Kociewiu rok cały... - zapomniane obrzędy kociewskiej wsi

Kociewska wieś to miejsce, gdzie przez wiele lat kultywowano tradycje, które nierozłącznie łączy się z rokiem obrzędowym. Niestety przez lata, zwyczaj te, zostały zapomniane. Aby przypomnieć je, a także zapoznać z nimi młode pokolenie Kociewiaków Lokalna Organizacja Turystyczna KOCIEWIE realizuje projekt „Na Kociewiu rok cały...- zapomniane obrzędy kociewskiej wsi”. Projekt ten został dofinansowany ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu ETNO Polska.

cd na str.2

Wspomnienie o Prezesie LGD Mariuszu Śledziu

Dnia 19 września 2022 r., w Małych Walichnowach, po długiej i ciężkiej chorobie zmarł Mariusz Śledź. Msza św. pogrzebowa odbyła się 22 września 2022 r. w kościele pw. NMP Matki Kościoła w Tczewie, a następnie pogrzeb na cmentarzu komunalnym w Tczewie przy ul Rokickiej 5. Zmarłego pożegnała rodzina, krewni, znajomi, przyjaciele, mieszkańcy parafii Wielkie Walichnowy, oraz liczne delegacje w tym z: gminy Pelplin, gminy Gniew, powiatu tczewskiego, LGD Wstęga Kociewia i Szkoły Podstawowej w M. Walichnowach. Ponieważ Mariusz został pochowany w Tczewie, tam gdzie wraz z żoną zamierzał się przeprowadzić, 30 września w kościele parafialnym w W. Walichnowach ks. Henryk Karolewski odprawił mszę św. w jego intencji.

cd na str. 3

Radosnych i zdrowych Świąt Bożego Narodzenia
oraz pogody ducha w całym 2023 roku

życzą

Zarząd i Pracownicy Biura LGD „Wstęga Kociewia”

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich; Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, poddziałanie 19.4. Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji”.

Materiał opracowany przez Biuro Lokalnej Grupy Działania „Wstęga Kociewia”.

Na Kociewiu rok cały... - zapomniane obrzędy kociewskiej wsi

cd ze str.1

Pierwszym elementem zadania było zebranie materiałów nt. obrzędów, które kiedy były kulturowane na wsiach, a następnie w przystępny sposób przekazanie wiedzy młodzieży. Dzięki warsztatom poprowadzonym z młodzieżą mieli oni okazję dowiedzieć się jak wyglądały m.in. żniwa czy też zaduszki na Kociewiu.

- Dzięki współpracy z regionalistkami profesor Marią Pająkowską-Kensik, która pomogła przygotować materiał oraz Kamilą Gillmeister i Mirosławą Möller, które przygotowały zajęcia dla młodzieży, zapoznaliśmy młode pokolenie ze zwyczajami ich babć oraz prababć. – mówi Piotr Kończewski, Dyrektor Lokalnej Organizacji Turystycznej KOCIEWIE.

Był to pierwszy etap projektu. W kolejnym młodzież oraz osoby z regionalnych zespołów folklorystycznych wzięły udział w nagraniach filmowych, które odbyły się w Muzeum Park Etnograficzny we Wdzydzach. To właśnie tam, w jednej z chałup pochodzących z Kociewia aktorzy odegrali scenki dotyczące roku obrzędowego. Filmy dotyczące zbiorów żniw, wykoppek, obrzędów wielkanocnych i bożonarodzeniowych będzie można zobaczyć na facebooku Lokalnej Organizacji Turystycznej KOCIEWIE.

- Podczas kręcenia materiału młodzież nie tylko dowiedziała się jak kiedyś żyło się na Kociewiu, ale również na własnej skórze przekonała się jak dawniej wykonywano pracę. Poza tym mogli zapoznać się z zajęciami osób zza kulis. – podkreśla Piotr Kończewski – Obserwowali reżyserkę, kamerzystę czy też scenografkę co pozwoliło im jeszcze bardziej wczuć się w rolę.

Nagrany materiał zostanie zmontowany, a następnie przetłumaczony na Polski Język Migowy. Gotowe filmy będą dostępne dla szerszej publiczności w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej www.etno.kociewie.eu. Będą służyć jako materiał dydaktyczny dla nauczycieli oraz regionalistów, którzy będą mogli wykorzystywać go podczas prowadzenia lekcji i wykładów.

Lokalna Organizacja Turystyczna
KOCIEWIE

ul. 30 Stycznia 4, 83-110 Tczew
tel. 58 531 37 41
info@kociewie.eu

Miodownik

Miodownik

1 szkl. cukru
¼ kostki margaryny
2 jaja
4 łyżki kwaśnej śmietany
3 łyżki miodu
4 szkl mąki pszennej
1 łyżeczka sody
1 łyżka kakao

Cukier ucierać z margaryną dodając po jednym jajku. Śmietanę wymieszać z miodem i wlać do utartego ciasta. Połączyć. Wsypać 3 ½ szklanki mąki z sodą, wymieszać i zagnieść z resztą mąki. Ciasto podzielić na trzy części. Dwie części upiec w foremce 24x36 (każdą osobno). Do trzeciej wgnieść kakao i też upiec w takiej samej foremce.

Krem:

1 litr mleka
1 szkl cukru
¾ szkl kaszy manny
1 olejek migdałowy
25 dag masła
3 łyżki cukru-pudru

Ugotować mleko z cukrem i kaszą manną. Ostudzić. Mikserem utrzeć masło i dodawać porcjami ostudzoną kaszkę. Na koniec dodać olejek i wymieszać. Krem podzielić na dwie części i przekładać miodownik tak, aby kakaowa płytka była w środku. Wierzch miodownika posypać cukrem-pudrem. Miodownik jest najsmaczniejszy na następny dzień, kiedy zmięknie.

Smacznego!
Krystyna Gierszewska

Wspomnienie o Prezesie LGD Mariuszu Śledziu

cd. ze str.1

Mariusz Śledź pełnił różne funkcje i miał wiele pasji. Był nauczycielem i dyrektorem w Szkole Podstawowej w Małych Walichnowach, radnym Rady Miejskiej w Pelplinie i Rady Powiatu Tczewskiego, sekretarzem LZS Wisła Walichnowy, prezesem stowarzyszenia Nizina Walichnowska, pisał artykuły i książki związane z przeszłością, genealogią i kulturą materialną Niziny Walichnowskiej, wspierał działania na rzecz swojej małej ojczyzny i Kociewia, nawiązał współpracę z samorządami i instytucjami z Niemiec. W sposób szczególny związał się z trzema organizacjami społecznymi.

W swojej działalności społecznej związał się też z Lokalną Grupą Działania Wstęga Kociewia, wdrażając program Leader+, którego celem była aktywizacja środowisk wiejskich. Widział potencjał w tej organizacji do działań lokalnych w tym na Nizinie Walichnowskiej. 4. 09. 2008 na walnym zebraniu partnerów, wybrano go na prezesa zarządu LGD Wstęga Kociewia. Aktywizowanie mieszkańców do działań na rzecz lokalnych społeczności jest koniecznością dzisiejszego dnia. Brak inicjatyw oddolnych i brak umiejętności współpracy mogą stać się barierą ograniczającą rozwój naszych wsi i całego regionu. Najlepsze, pod względem inicjatyw oddolnych i samoorganizacji społeczności osiągnęły swój wysoki poziom rozwoju dzięki tym właśnie cechom, napisał M. Śledź w Biuletynie LGD Wstęga Kociewia w 2009 r. Jego dotychczasowe zaangażowanie w sprawach samorządowych i Niziny Walichnowskiej pokazało, że dzięki temu można wiele osiągnąć. M. Śledzia znałem przez ponad 20 lat. To był modelowy człowiek Programu Leader. Wywodził się z małej wsi na Nizinie Walichnowskiej i tam spędził prawie całe swoje życie. On nie tylko żył na Nizinie, ale żył dla Niziny – jako nauczyciel, dyrektor, działacz sportowy i samorządowiec, a także jako historyk. Swoją małą ojczyznę nie tylko kochał, ale znał i rozumiał. Wiedział o niej wiele i tą wiedzą chętnie się dzielił. I to wszystko wniósł do Lokalnej Grupy Działania Wstęga Kociewia, której Prezesem był przez pra-

wie 3 lata, powiedział Marek Modrzejewski, kierownik biura LGD. Byłem wtedy w zarządzie LGD i widziałem jak Mariusz chce potencjał tej organizacji wykorzystać dla Niziny Walichnowskiej.

Był współzałożycielem i pierwszym prezesem Stowarzyszenia Nizina Walichnowska, działającego od 2016 r., którego celem, jak Mariusz sam mówił w Radio Głos, było: kultywowanie historii, dziedzictwa kulturowego, dziedzictwa geograficznego i przyrodniczego naszej Niziny Walichnowskiej. Stowarzyszenie było m.in. inicjatorem wydania folderu Nizina Walichnowska – kraina wyrwana rzece (...). W 2016 r. Stowarzyszenie Nizina Walichnowska zorganizowało dla uczniów Zespołu Szkół nr 2 w Pelplinie marsz krajoznawczy, z bogatą lekcją historii i twórczą zabawą. Chcemy wszystkich mieszkańców naszej gminy, ale nie tylko, zachęcić do tego aby odkrywali Nizinę Walichnowską. Stworzyliśmy taką grę turystyczną, którą nazywa się „Questami”, są pytania, trzeba coś odpowiedzieć, trzeba coś zrobić, czegoś się dowiedzieć. Głównym założeniem tej gry jest to, żebyśmy nie siedzieli w domu, poznali historię, przyrodę, przebywali z rodzinami na świeżym powietrzu i czegoś się uczyli, mówił M. Śledź, udzielając wywiadu w Radio Głos.

M. Śledź angażując się w sprawy sportu szkolnego aktywnie włączył się też w działalność Ludowego Zespołu Sportowego Wisła Walichnowy. Już od 1973 r. uczestniczył jako członek drużyny w rozgrywanych meczach piłki nożnej, a rok później był już podstawowym zawodnikiem pierwszego zespołu. Oprócz występów na boisku zajął się także prowadzeniem zespołu i tę funkcję trenera wykonywał przez wiele lat. Wspomagał jak mógł drużynę, organizował stroje dla zawodników, piłki na rozrywki, wyjazdy na zawody i rozrywki towarzyskie m.in. do Bawarii oraz dbał o boiska w W. Walichnowach i M. Walichnowach. W tej klubowej działalności współdziałał z Tadeuszem Kordeckim, który pozyskiwał sponsorów na prowadzenie klubu i pomagał w sprawach organizacyjnych klubu. W latach 1990 – 2013 Mariusz był sekretarzem

zarządu klubu LZS Wisła Walichnowy i ciągle aktywnie wspierał jego działalność. Kiedy w 1997 r. klub obchodził 50 lecie nie kto inny jak Mariusz napisał do Nowin Gniewskich, krótką historię, widząc potrzebę upamiętniania ludzi, którzy coś dodatkowego robili dla swojej miejscowości i okolicy. I wtedy też pisał: Być może powstanie szersza monografia zespołu, dlatego byłbym wdzięczny za przesyłanie dodatkowych danych. Wypełnił to w swojej książce wydanej w 2000 r. gdzie zamieścił rozdział o swoim klubie. W 2008 r. został odznaczony przez Radę Główną LZS Złotą Odznaką Działacza LZS za wybitne zasługi dla rozwoju kultury fizycznej i sportu na wsi. Takie wyróżnienie to dla mnie rodzaj uznania. Cieszę się, że ktoś docenił to, co wspólnie z T. Kordeckim od blisko 30 lat robimy – mówił w wywiadzie do Nowin Gniewskich w 2008 r. M. Śledź. W roku 2006 miałem przyjemność pojechać z Mariuszem do zaprzyjaźnionej z gminą Pelplin niemieckiej gminy w Bawarii. Wraz z nami pojechała tam grupa młodych piłkarzy z Wierzycy Pelplin, którzy brali udział w międzynarodowym turnieju. Poza emocjami sportowymi, które tam przeżyaliśmy był też czas na poznanie tamtejszej kultury oraz bawarskich tradycji. Tutaj oczywiście nieocenioną pomocą oraz skarbnicą wiedzy okazał się Śledź, który doskonale znał język niemiecki, wspominał po latach Dariusz Górski. Z Mariuszem współpracowaliśmy przez wiele lat wspólnie prowadząc klub, on prowadził drużynę a ja zajmowałem się sprawami organizacyjnymi i finansowymi, dzięki temu klub mógł działać przez wiele lat w warunkach znacznie trudniejszych niż obecnie, ale my mieliśmy chęci i pasję, wspominał Tadeusz Kordecki.

Sp. Mariusz należał do tych, jak napisała prof. Maria Pająkowska Kensik, którzy swoją postawą i działalnością rozświetlają innym drogę do gwiazd, niosą nadzieję, że praca przekraczająca własne podwórko, ma sens.

Bogdan Badziong

Autor pracuje nad obszerniejszym materiałem, który ukaże się wkrótce w postaci broszury i publikacji elektronicznej.

Powstaje nowa lokalna strategia rozwoju na lata 2021- 2027

cd ze str.1

Zgodnie z zapowiedziami i zgodnie z przyjętym harmonogramem trwają prace nad przygotowaniem Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2021-2027.

Jak nakazuje rozsądek zaczęliśmy od warsztatu, podczas którego członkowie Zespołu Partycypacyjnego zdobyli wiedzę niezbędną do opracowania tego nader ważnego dokumentu. Zespół został powołany uchwałą Zarządu, ale nadal każda zainteresowana osoba może zasilić jego skład.

W celu lepszego rozpoznania aktualnych potrzeb i potencjału naszego obszaru zostało zorganizowanych 5 otwartych spotkań informacyjnych (po jednym w każdej z gmin). Uczestnicy zostali zapoznani z dotychczasowymi osiągnięciami naszej organizacji, ale także możliwymi obszarami działań w kolejnym okresie. Jednakże najważniejszą częścią spotkań była prowadzona w róż-

nych formach dyskusja na temat problemów i osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, a także lokalnego potencjału. Podobny sposób przebiegło spotkanie z seniorami (w Nicponi) i młodzieżą ze szkół ponadpodstawowych z Gniewa, Pelplina i Zespołu Szkół Ekonomicznych w Tczewie (w Zespole Szkół Centrum Szkolenia Rolniczego w Swarzędzie).

Wiedzę o problemach i możliwościach naszego obszaru pogłębialiśmy także poprzez ankietę w wersji papierowej i internetowej. Odbyły się też konsultacje z partnerami samorządowymi i przedstawicielami Rady Powiatowej Pomorskiej Izby Rolniczej. Zorganizowaliśmy także spotkanie z przedstawicielami gminnych i powiatowych instytucji oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej i wsparcia osób niepełnosprawnych.

Informację o pracach na strategią przekazaliśmy także za pośrednictwem lokalnego Radio Głos.

Na kolejnych posiedzeniach Zespół partycypacyjny przeprowadził diagnozę społeczną, a także wyznaczył podstawowe kierunki działania w oparciu o wskazania programów strategicznych Wspólna Polityka Rolna i Fundusze Europejskie dla Pomorza.

Pewna część prac już za nami, ale jeszcze wiele przed nami. Dlatego zachęcamy do współpracy. Pod społeczne konsultacje poddane zostaną projekty najważniejszych dokumentów. Będziemy je publikować na naszej stronie internetowej i Facebooku, wysyłać pocztą elektroniczną, a także zorganizujemy kolejne spotkanie informacyjne z mieszkańcami.

Zebrane wówczas informacje i uwagi będą wnikliwie przeanalizowane

przez Zespół Partycypacyjny oraz Zarząd LGD, który zatwierdzi ostateczny projekt strategii, który zostanie przyjęty uchwałą przez Walne Zebranie Członków LGD "Wstęga Kociewia".

Z powodu braku decyzji Ministerstwa Rolnictwa nie został jeszcze ogłoszony konkurs dla lokalnych grup działania na opracowanie lokalnych strategii rozwoju, ale zakończenia prac należy spodziewać się marcu 2023r.

Każdy, kto działa lub chciałby włączyć się w działania na rzecz rozwoju swojej małej ojczyzny może też zostać członkiem naszego stowarzyszenia. Wystarczy złożyć deklarację!

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do Biura LGD W Tczewie lub kontaktu telefonicznego bądź emailowego.

Warto porozmawiać, bo to mogą być pieniądze także dla Ciebie.

Zapraszamy do biura LGD

**Adres: 83-110 TCZEW,
ul. kard. S. Wyszyńskiego 3/1**

**Godziny otwarcia:
poniedziałek – piątek: 7.30-15.30**

**tel. 58 562 71 43
e-mail: lgd@wstega-kociewia.pl
www.wstega-kociewia.pl**

